

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Svirciuc Maxim, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Svirciuc Maxim xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.10.2016 - 16.03.2017;

Instanța de apel: 23.01.2018 - 28.03.2018;

Instanța de recurs: 27.03.2019 - 16.07.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16 martie 2017, *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Svirciuc Maxim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, la 2 (doi) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că Svirciuc Maxim, urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice față de tatăl său xxxxx, conlocuind pe adresa xxxxx și astfel fiind, potrivit art. 133¹ lit. a) Cod penal, membri de familie, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, la 01 octombrie 2015, aproximativ la ora 18:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict verbal produs cu tatăl său xxxxx, l-a numit cu cuvinte necenzurate, după care, a săvârșit față de tatăl său violența fizică exprimată prin lovirea cu o cratiță peste mîina dreaptă, cauzând astfel părții vătămate xxxxx dureri fizice și leziuni corporale sub formă de fractura treimii distale a osului ulnar drept, cu deplasare neînsemnată și care se califică, potrivit concluziei raportului de expertiză medico-

legală nr. 2370/D din 14 septembrie 2016, ca vătămare medie.

Astfel, Svirciuc Maxim, prin acțiunile sale intenționate, *a săvârșit violența în familie, acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, faptele care au provocat vătămarea medie a integrității corporale și a sănătății, infracțiune prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal.*

3. Inculpatul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, fără privare de libertate.

În motivarea apelului inculpatul a invocat că tatăl său, xxxxx, permanent inițiază conflicte și se comportă neadecvat cu buneii săi, recunoaște că nu era necesar de aplicat forța fizică asupra tatălui său și regretă cele întâmplate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, apelul a fost respins și menținută sentința.

Pentru pronunțarea soluției enunțate instanța de apel a constatat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt, de drept și just a concluzionat că, anume inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată.

Aceste împrejurări au fost constatate prin totalitatea de probe acumulate la faza de urmărire penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, Svirciuc Maxim a comis infracțiunea prevăzută art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, *violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară și medie a integrității corporale sau a sănătății.*

De asemenea, instanța de apel a reținut, că la stabilirea categoriei, modului și a măsurii de pedeapsă inculpatului Svirciuc Maxim, prima instanță a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului, care nu se caracterizează pozitiv, este supus pentru a doua oară răspunderii penale, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de persoana inculpatului, care are antecedente penale stinse, de comportamentul acestuia de până la comiterea infracțiunii, în timpul comiterii și după aceea.

Având în susținere prevederile art. 75 Cod penal, instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a apreciat criteriile de individualizare a pedepsei, și anume că, faptele de violență au fost comise de fiul Svirciuc Maxim xxxxx, fără ocupație, fără loc permanent de muncă, duce un mod de viață parazită, față de tatăl biologic, xxxxx, pensionar și buneii săi xxxxx, care au oferit acestuia posibilitatea de a locui în imobilul acestora.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a aplicat față de

Svirciuc Maxim pedeapsa sub formă de închisoare, această măsură fiind legală și întemeiată, proporțională faptelor comise, cât și circumstanțelor reale și personale, or infracțiunea de violență în familie reprezintă o faptă cu grad prejudiciabil sporit, aplicată de către inculpat față de un membru al familiei fiind în etate și în imposibilitatea de a se apăra, acțiuni ce le-a comis în repetate rânduri, cu aplicarea mai multor lovituri și cu cauzarea vătămarilor corporale medii pătimitului xxxxx.

A mai menționat instanța de apel că temeiuri de achitare a inculpatului nu s-au stabilit, precum nu au fost identificate nici careva temeiuri de aplicare a unei alte categorii de pedeapsă, deoarece ar face imposibilă atingerea scopului pedepsei penale, de corectare și reeducare a inculpatului, cât și de prevenire a comiterii altor infracțiuni din partea inculpatului cât și a altor persoane.

5. Inculpatul, fără a invoca careva temeiuri pentru declararea recursului, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, invocând dezacordul cu pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei pedepse non-privative de libertate.

Menționează, că a conștientizat gravitatea acțiunilor sale și nu va mai săvârși în viitor asemenea fapte față de tatăl său, care de altfel a depus plângere împotriva sa numai după 1 an de la incident.

Susține că raportul de expertiză medico-legală a fost întocmit în baza certificatului medical.

Mai invocă inculpatul, că fiul său se află la întreținerea rudelor, deoarece soția este plecată peste hotare, iar în aceste condiții copilul are nevoie de îngrijirea și susținerea financiară a sa.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat de inculpat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal.

7. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Colegiul penal lărgit menționează că deși recurentul nu a invocat careva temeiuri pentru declararea recursului din cele conținute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, criticile acestuia se axează pe dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, argumente ce se subscriu temeiului de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul pentru recurs invocat de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, deoarece instanța de apel în decizie s-a expus suficient de detaliat și argumentat asupra acestor chestiuni ce țin de pedeapsa stabilită inculpatului specificate și în apelul inculpatului, fără a comite careva erori în acest sens, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, coraportându-le la circumstanțele speței și la personalitatea inculpatului Svirciuc Maxim, iar instanța de recurs nu a identificat niciun temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aceste aspecte, acceptând și însușind motivarea acesteia.

Totodată, Colegiul penal lărgit analizând materialele cauzei, atestă că în speță este incident temeiul de recurs neinvocat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, în sensul că *a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului*, acest temei găsindu-și confirmarea în prezenta speță.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Aceste prevederi nu au fost însă pe deplin respectate de către instanța de apel, motiv din care se necesită implicarea instanței de recurs în hotărârile judecătorești pronunțate în speță.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit indică că prin sentința primei instanțe, menținută fără modificări în latura penală de către instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal, în vigoare la momentul judecării cauzei în prima instanță, la stabilirea tipului penitenciarului de tip închis în care urmează să-și execute pedeapsa, a fost luată în considerare starea de recidivă în care se afla inculpatul.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că prin Legea nr. 163 din 20 iulie 2017, în vigoare din 20 decembrie 2017, până la adoptarea deciziei instanței de apel, au intrat în vigoare modificările în Codul penal și anume în art. 72 Cod penal.

Astfel, potrivit noilor prevederi a art. 72 alin. (4) Cod penal – „În penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave”, fiind exclusă sintagma – „precum și persoanelor care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă”, în atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că urmează a fi casată decizia instanței de apel și sentința în partea stabilirii tipului penitenciarului, ținând cont de dispozițiile din art. 10 alin. (1) Cod penal care prevede că „Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea

în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.”

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit luând în considerare că a intervenit o lege mai favorabilă, consideră necesar de a schimba dispoziția cu privire la tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa stabilită inculpatul din penitenciar de tip închis în temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciar de tip semiînchis, deoarece infracțiunea săvârșită cu intenție de inculpatul Svirciuc Maxim, prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, conform art. 16 Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul **Svirciuc Maxim xxxxx**, în propria cauză penală, casează parțial sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 16 martie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, în partea stabilirii categoriei penitenciarului în privința lui Svirciuc Maxim, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care:

Svirciuc Maxim xxxxx se consideră vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, la 2 (doi) ani 8 (opt) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile hotărârilor contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **15 august 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor